

ANNO DOMINI MXL.

OTHELboldus

MONASTERII S. BAVONIS GANDENSIS ABBAS TRICESIMUS SEXTUS.

NOTITIA HISTORICA

(*Callia Christiana nova*, tom. V, pag. 479.)

Othelboldus rexit ab anno 1019 usque ad 1034. Meminit Mabillonius Sæculo II Benedict. in Observatiōnibus ad Vitam S. Bavonis, pag. 396, epistole quam hic abbas scripsit ad Otgivam, Flandriæ comitissam, in qua enumerat corpora sanctorum in ecclesia Sancti Bavonis asservata. Hanc habes epistolam apud Miræus novæ editionis p. 348.

OTHELboldi ABBATIS

EPISTOLA

AD OTGIVAM FLANDRIÆ COMITISSAM

(Circa an. 1030.)

Recenset sanctos ac possessiones monasterii S. Bavonis.

(Edidit Miræus, *Donat. Belg.*, p. 348.)

Dominæ nostræ serenissimæ Orcivæ comitissæ, A OTHELboldus, gratia Dei abbas, cæterique Gandensis cœnobii fratres, debita servitutis et orationis obsequia.

Præcepit nobis excellentissima pietas vestra ut nomina sanctorum quorum corpora, annuente Deo, apud nos coluntur, scriberemus. Obtemperantes jussionibus, paucis adnotavimus et deduximus vobis ea, ut memoria eorum jugiter vobiscum esset in presenti, et ut partem cum eis mereamini habere in futuro. Nomina autem eorum hæc sunt :

Primus et præcipius patriæ nostræ patronus S. Alewinus, cognomento Bavo (!), nobilissimus atque ditissimus Hasbaniensis pagi comes, beatissimæ Gertrudis virginis consobrinus, prædicatione beati Amandi pontificis, imo Dei omnipotentis inspiratione, toto mentis devotione conversus, relinquens cœnationem et natriam. Christum ipsumque con-

Secundus S. Landoaldus (!), Romæ præsul ordinatus, et a prædicto pontifice Amando accitus, ut gregem Domini fidelium sancta secum prædicatione in Gallia amplificaret, postquam multam ad Dominum plebem convertisset, Trajectensem per novem annos rexit pontificatum, S. Lambertum ab annis puerilibus studiis cœlestibus informans, post multa honorum operum insignia, in eodem est episcopio tumulatus.

Tertius beatus Amantius, ipsius præsulis S. Landoaldi archidiaconus; cum ipso in eadem theca repositus.

Quartus Adrianus martyr, ipsius ad regem Hildericum internuntius, et in ipsa legatione a latrone interemptus, simul cum eo est tumulatus.

B Quinta S. Vinciana virgo, soror ejusdem S. Landoaldi.

Sexta beata Landrada, Belisæ abbatissa, quæ bea-

sortes, cum ipso sunt simul tumulati, et Deo pro-
pitio ad nos usque perlati. Sed hæc omnia liber De
gestis eorum conscriptus manifestius testatur.

Septima Pharaidis, virgo apud nos antiquitus
reposita.

Octavus S. Livinus episcopus, de Scotia causa
orationis veniens, et apud villam quamdam S. Ba-
vonis hæreditariam a viris malignis intersectus, pal-
mam est martyris a Christo adeptus.

Nonus beatæ memorie Macarius, Antiochenæ
sedis, ut ipse testabatur, archiepiscopus, ut ipsi vi-
dimus (2), sapientia et morum honestate præclarus,
quem Dominus post multa peregrinationis incom-
moda, nobis est transmittere dignatus, atque præ-
sentis vitæ molestia exutum, et æterna gloria subli-
matum crebris miraculorum signis mirifice deco-
ravit.

Deinde quanta apud nos plurimorum sanctorum
pignora habeantur, scilicet apostolorum, martyrum,
confessorum, virginum, antiquitus ab ipso Christianitatis
exordio recondita, nisi quis oculis inspexerit,
neque narranti, neque scribenti facile credet.
Et quod ex his maximum et pretiosissimum, est
pars quedam magna ligni salutaris, cum ipso Re-
demptoris nostri cruore manifestissime perfusa, et
fabricata auro, gemmisque pretiosis decentissime
inserta.

Nunc igitur, domina nostra dulcissima, quoniam
satis vobis factum est de corporibus et reliquiis
sanctorum, animadverat, si placet, vestra pietas,
qualis quantusque hic locus olim fuerit, et ad qua-
lem nunc delapsus inopiam; et tamen caput regionis,
primum tenens cæterarum civitatum, et ab
antiquis Gaudavum vocitatus castrum, ubi sanctus
Pontifex Amandus, post gentilium conversionem,
templo Domino, in honore beati apostolorum prin-
cipis Petri reliquiis maximis construxit insertis,
atque monachorum ibi catervam instituens, privi-
legiis apostolicis et regum præceptis decentissime
corroboravit: ubi etiam insignis Pater Bavo, omnium
virtutum perfectione probatissime consummatus, a
Deo omnipotente sublimiter exaltatus.

Cumque meritis ipsius et virtutum signis idem
locus quotidie oblationibus fidelium augeretur et
cresceret, post plurima annorum curricula, pec-
catis Christianorum exigentibus, Northmanni ipsum
locum adeunt, vastant, incendunt et omnia diripiunt;
solummodo sanctorum corporibus, maxime fidelium
laboribus, ad Montem regium Laudunensem fuga
ciliapsis.

Cumque inibi, propter metum ipsorum Dano-
rum, quoniam omnia occupaverant, diutius morarentur,
hæreditas eorum versa est ad alienos et domestici
atque extranei diripuerunt ea. Sed et proavus se-
nioris nostri magnus Arnulfus, maximas inde abs-

A trahens partes, satellitibus suis, secundum quod
unicuique eorum erat contiguum, distribuit.

Hoc est in pago Curtracensi villa Elisachia
cum ecclesia et mansis, triginta octo; item villa
Sidenghem, et in villa Holthem, manses quatuordeci-
m, et in pago Metelentinse, in villa Siclinis, man-
sos quatuor cum molendinis duobus et canibus dua-
bus; et in pago Tornacensi villam Fontaneiam no-
mine cum omnibus appendiciis; et in pago Trecen-
j villam Columnam dictam, item aliam villam nomine
Niolam; et in pago Brabantensi villam Meren cum
ecclesia et mansis septuaginta septem; item Crainham
villam cum ecclesia et mansis triginta; item Bellav-
ium cum ecclesia et omnibus appendiciis; item
Bruggeine villam cum omnibus redditibus; item villam
Miliniam, cum ecclesia et omnibus adjacentiis; item
villam Mershem, cum ecclesia, pratis, pascuis,
silvis et omnibus adjacentiis; item villam Singem
cum ecclesia et cæteris ad ipsam pertinentibus;
item villam Badengem cum ecclesia et redditibus
cæteris; item villam Mortesela cum ecclesia suisque
appendiciis; item in Masmine mansos quinque cum
ecclesia;

B Et in pago Flandrensi Bettingem cum ecclesia et
omnibus ad ipsam pertinentibus; item Holtasma
cum ecclesia; item Ottold ecclesiam; item ecclesiam
Adingem. Item in pago Mempiso villam Guntrengem
cum ecclesia; et in pago Gandensi, villas has,
Hemthorp, Hufoine, Bergine, Was monasterium cum
omnibus appendiciis eorum, et ecclesia in Merendra
sita.

C Sed et comites provinciarum et episcopi singuli
eorum obtinuerunt partes suas, unusquisque in
locis suis, usque ad tempora piæ memorie præde-
cessoris nostri, domini videlicet abbatis Odwini,
qui adiens piissimum imperatorem Ottonem quasdam
imperio suo contiguas villas impetravit, quibusdanu-
ut erant ibi injuste direptæ, morte ipsius interve-
niente, remanentibus; ex quibus duas fiscales de-
tinuit episcopus Leodiensis, Calmund, et Meldra-
da (3), cum eorum appendiciis, ut Renoldus comes
Suessionis villam Vasleiam nuncupatam; sed et
Widmarus villam Lethecam, cum ecclesia et omni-
bus appendiciis, et Uda comissa villam Warmi-
niam, cum mansionibus quindecim et suis appendi-
ciis, et comes Renerus (4) villam Letha cum ecclesia
et suis redditibus, et Sconarda similiter et Robertus
villam Grenberga, et plurimi plures, quas enarrare
longum est.

D Interim quondam hucusque de injusto vel vio-
lenter loco sancto ablatis summatis perstrioximus,
nunc redeamus ad ea, si pietati vestræ audire pla-
cket, quæ sanctis remanserunt, vel quæ post rever-
sionem eorum de prædicto monte, laborioso suda-

mine nostrorum parentum, postmodum sunt re-acquisita (5).

In pago Flandrensi, id est in Rodenborch duæ ecclesiæ, additis etiam ibi aliquantis terrarum partibus, fidelium postmodum devotione collatis. Similiter et Baltreshanda, et in Lappesura et in villa Velhem mensure vel mansi quinque, et in Mempisco, in villa Cunengem, ecclesia una.

Et in pago Gandensi in villa Merendre M. quinque, et in Wilda M. quinque, et in Winderholt ecclesia una; et inter Marcam, et EKKergem M. xvi cum ecclesia, et inter Siedrengem et Singengem, et Achtine M. decem; item in alia villa Singengem, super Scaldim fluvium, M. v cum ecclesia; item in Guddengem M. quinque, et in Sualmis (6) villa cum ecclesiis et M. xx; et in Papengem (7) villa cum ecclesia et M. xxx; et in Kothem, et in Gisensela (8) M. vi cum ecclesia et dimidia. Hæc de plurimis prioribus pauca juris sanctorum cessere.

Et hæc sunt quæ clementia pii imperatoris Ottonis predictus dominus abbas Odwinus postmodum intravit. In pago Tornacensi, villam Waterlos (9), cum ecclesia et omnius adjacentiis, et in comitatu Antuerpiensi villam Buchost (10) cum ecclesia et red-

(5) *Rodenborch*, hodie *Ardenbourg*, munitum Flandriæ oppidum, quod nunc est in potestate aca-tholica Hollandiorum. Fuit illic olim capitulum canonicorum B. Mariæ et S. Bavoni sacrum. Litteras habet fundationis in supplemento Diplomatum Mirae.

(6) *Sualnis*, hodie *Municz-Swolmen*, pagus in comitatu Alostano ac diœcesi Mechliniensi, sub decanatu Rothnacensi. Ejus patronatus hodieque spectat ad episcopum Gandavensem, velut successorem abbatis Bavoniani. Decima vero pertinet ad capitulum cathedrale Gaudevense, quod facta sacerularisatione ex abbatis S. Bavonis anno 1536 exortum est.

(7) *Papengiem*, hodie *Papinghem*. Vicus sub parochia de Ulierzeele, in comitatu Alostano, diœcesis Mechlinensis, et decanatu Oirdegemensi, ubi patronatum itidem gerit episcopus Gandensis.

A ditibus, sed et præcincturas et telonea in omni regne suo nobis clementer indulxit.

Huic nostræ miseriæ et inopie accessit pietas lenignissimi nostri hujus senioris Baldwini; et de suo proprio in pago Flandrensi, in loco nunc patro-Ruga, contulit ducentas mensuras terræ, pacuis ovium congruas; et in pago Gandensi, in villa Stota mensuras septem, et in pago Bragebatensi villa Selæca (11) cum ecclesia et mensuris decem, et in villa nostra Waterlos mensuras septem.

Hæc ergo omnia cum exactori us nostris diligenter perscrutantes, vix M. cc ad fratrum usus servientes quivimus computare.

Ecce, domina nostra clementissima, patescimus B vobis omnia quæ prius apud nos fuerunt, et quæ postmodum, et quæ nunc. Amodo locum nostrum respicite, et nostri misericordiæ; ut dominum nostrum Balduinum, et liberos vestros, et regnum vestrum omnipotens Dominus noster, interventu omnium sanctorum suorum precibusque nostris exiguis respiciat et gubernet. Detque vobis quietam et tranquillam vitam in praesenti, et regnum et requiem sempiternam in futuro. Amen.

(8) *Gisensela*, hodie *Gyseete*. Parochia sub eodem decanatu Oirdegemensi, et eodem patronatu.

(9) *Waterlos*. Patronionum S. Bavonis, parochia Gallo-Flandriæ in episcopatu Tornacensi ac decanatu Helciniensi. Ejus patronatus hodieque spectat ad episcopum Gandavensem.

(10) *Buchout*, hodie *Bouchout*. Parochia diœesis Antuerpiensis, haud procul Antuerpia, olim dicta *Bucvalde*, (cujus mentio facta est in testamento S. Wittebrodi cod. donat. Piar., cap. 8), hinc sub patronatu abbatis S. Bavonis Gandav., hodie vero episcopi Gandavensis.

(11) *Selleca*, hodie *Zellich*, parochia diœesis Mechliniensis, Bruxellas inter et Alostum: ejusdem patronatus ut supra.

ANNO DOMINI MXXXIII-MXLVIII.

BENEDICTUS IX PAPA.

NOTITIA HISTORICA.

(GIACONIUS, *De Vitis Romanorum pontificum*, p. 289.)

Digitized by Google